

رویکرد اجرایی سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی

ابلاغ سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی در ۲۱ فروردین ماه سال ۱۴۰۱ از سوی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، نقطه عطفی در مسیر آینده بزرگ‌ترین سازمان بیمه‌گر کشور محسوب می‌شود. مقام معظم رهبری در راستای

اجرای بند «یک» اصل (۱۱۰) قانون اساسی و پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام، سیاست‌های کلی و مصوب تأمین اجتماعی را برای اقدام به رؤسای قوای سه‌گانه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام ابلاغ کردند. سیاست‌های کلی

تأمین اجتماعی به منظور جامعیت دادن و انسجام بخشی به تلاش‌های نظام و ایجاد جهش در این زمینه ابلاغ شد. البته نکته مهم آن بود که با وجود قرارگیری نام تأمین اجتماعی در بالای آن، تمامی ۹ بند سیاست‌های مذکور تنها شامل سازمان تأمین اجتماعی

نمی‌شد و در عمل چند وزارتخانه و سازمان دیگر نیز مشمول آن بودند. در این گذر نگاهی خواهیم داشت به عملکرد اجرایی مدیریت ارشد سازمان تأمین اجتماعی و دستوراتی که مدیرعامل سازمان برای این امر صادر کرده است.

از زمان ابلاغ سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی مدیریت سازمان و زیرمجموعه آن تلاش کردند بندهایی از این سیاست‌ها را که با تعریف و وظایف تأمین اجتماعی همخوانی داشت، به بهترین نحو ممکن اجرایی کنند. طی این ۲۲ ماه، سازمان تأمین اجتماعی چشم به راه اقدام دیگر قوا و دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط نمانده و به محض ابلاغ سیاست‌ها در حدود اختیارات اجرایی برای تحقق سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی گام‌های مفیدی برداشته است.

در همین زمینه برنامه تحولی سازمان با سرلوحه قرار دادن سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی معطوف به توانمندسازی، ارتقای تاب‌آوری و آینده‌سازی برای سازمان تأمین اجتماعی و ذی‌نفعان آن در هشت محور کلی تنظیم، ابلاغ و اجرایی شده است. این موارد به‌طور خلاصه عبارت‌اند از:

- توسعه پوشش بیمه همگانی برای آحاد جامعه (در راستای تحقق بندهای «۱» و «۵» سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی).
- اصلاح و ساماندهی سازمان با رویکرد توانمندسازی (در راستای تحقق بندهای «۲» و «۳» سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی).
- توسعه کمی و کیفی خدمات و تعهدات بیمه‌ای و درمانی (در راستای تحقق بندهای «۵» و «۶» سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی).
- هوشمندسازی تأمین اجتماعی (در راستای تحقق مقوله کارآمدی مندرج در بند «یک» سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی).
- صیانت مالی از بیمه‌شدگان در درمان تأمین اجتماعی (در راستای تحقق بندهای «۵» و «۶» سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی).

- کنترل مصارف و هزینه‌های سازمان در قواعد بیمه‌ای و هزینه‌های مدیریتی و مصارف درمان (در راستای تحقق بند «۳» سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی).
- مبارزه با فساد و صیانت از اموال و دارایی‌های سازمان و حوزه سرمایه‌گذاری (در راستای تحقق بندهای «۲» و «۳» سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی).
- افزایش نرخ بازدهی سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های سازمان (در راستای تحقق بندهای «۲» و «۳» سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی).

رویکردهای سازمانی

با وجود آنکه موارد فوق با رویکردی جهادی، از سوی مدیریت ارشد سازمان تأمین اجتماعی پیگیری شده، اما لازم است برای خدمت‌رسانی بهتر به ذی‌نفعان و شرکای اجتماعی، موارد دیگری نیز مورد توجه زیرمجموعه‌های این سازمان قرار گیرد.

به موجب اصل (۱۱۰) قانون اساسی همه قوانین ادواری همانند برنامه هفتم توسعه، بودجه سنواتی و قوانین مصوب بر اساس طرح‌ها و لوایح نباید مغایر با سیاست‌های کلی ابلاغی باشند. بر همین اساس شورای نگهبان و هیأت عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام متولی نگهبانی و مراقبت در زمینه احراز مطابقت و عدم مغایرت قوانین و مقررات با سیاست‌های کلی نظام خواهند بود.

به بیان دیگر سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی برای قوای مقننه، مجریه و قضائیه لازم‌الاجراست. به‌طوری که تخطی از آن توسط هیأت عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام مورد رصد قرار می‌گیرد و از تصویب قوانین و مقررات و صدور احکام و دستورات مغایر با آن ممانعت به عمل خواهد آمد. با این رویکرد سیاست‌های

کلی تأمین اجتماعی را می‌توان پشتوانه مستحکمی برای برنامه تحولی سازمان دانست.

میرهاشم موسوی، مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی موارد زیر را به‌عنوان رویکردهای کلی برای اجرایی‌سازی بهتر سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی ابلاغ کرده است:

- همه رده‌های مدیریتی تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز سازمان مکلف‌اند از ظرفیت‌های سازمانی برای صیانت از کیان تأمین اجتماعی و رعایت صرفه و صلاح آن در هنگام تصویب قوانین جدید، لغو و اصلاح قوانین قبلی برای تنظیم ورودی‌ها و خروجی‌ها، تعادل منابع و مصارف و همچنین رفع ناترازی و پایدارسازی مالی استفاده کنند.

- تمامی معاونان، مدیران کل ستادی و استانی و مدیران عامل شرکت‌ها و مؤسسات وابسته و تابعه سازمان مکلف‌اند رویه‌های جاری سازمانی مرتبط با فعالیت‌های سازمان تأمین اجتماعی مغایر با سیاست‌های کلی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری را در دستور کار خویش قرار دهند و پیشنهادات لازم را به دبیرخانه سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی در این سرفصل‌ها ابلاغ کنند:

- برنامه‌های تحولی بهبود رویه‌ها و فرایندهای داخلی و عملیاتی سازمان
- برنامه‌های اصلاح و تدوین آیین‌نامه‌های اجرایی

- برنامه‌های اصلاحات قانونی و سنجش‌های برنامه‌های رعایت اصل مشارکت ذی‌نفعان و سه‌جانبه‌گرایی در اداره امور و ارکان سازمان.

لازم به توضیح است که پیشنهاد مصوبات مورد نیاز جهت تحقق سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی پس از تهیه پیش‌نویس اولیه توسط واحد بهره‌بردار تخصصی بررسی دبیرخانه سیاست‌های کلی

تأمین اجتماعی و تأیید مدیرعامل به ترتیب و حسب نیاز جهت طرح و تصویب به هیأت‌مدیره یا هیأت‌امنا یا شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی یا هیأت وزیران ارسال خواهد شد.

سازوکارهای فراسازمانی

میرهاشم موسوی همچنین در دستوری دیگر، این موارد را به مدیران سازمان تأمین اجتماعی ابلاغ کرده است:

- لازم است سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی در مکاتبات و مذاکرات با مجلس شورای اسلامی و کمیسیون‌های مربوطه و نمایندگان مجلس (در خصوص مطالبه تصویب قوانین مورد نیاز تحقق این سیاست‌ها) و همچنین درخواست لغو و اصلاح قوانین مغایر و نیز عدم تصویب قوانین و مقررات مغایر با سیاست‌ها مدنظر قرار گیرد.

- مقتضی است طرح‌هایی در زمینه وصول مطالبات بیمه‌ای و حق بیمه‌های جاری از دولت و نیز بسط و تعمیم پوشش‌های بیمه‌ای از طریق شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا بنا بر اضطرار و با توجه به شرایط و مقتضیات موجود بر مبنای سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی ارائه شود.

- لازم است سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی در مکاتبات و مذاکرات با قوه قضائیه، محاکم قضایی و قضات سیاست‌ها در جهت ممانعت از صدور احکام مغایر با سیاست‌ها لحاظ شود.

- مسئولیت هماهنگی، اجرا و پایش اجرای این موارد را دبیرخانه سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی برعهده دارد و این دبیرخانه موظف است گزارش‌های مربوطه را ارائه کند. همچنین مسئول حسن اجرای این دستورالعمل در استان‌ها، مدیران کل استانی بیمه و درمان خواهند بود.